

**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI
MARIAN CICHOSZ**

KPB-4101-03-01/2011

Warszawa, dnia 23 stycznia 2012 r.

Pan
Jacek Cichocki
Minister Spraw Wewnętrznych

Na podstawie art. 2 ust. 1 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli¹, zwanej dalej „ustawą o NIK”, Najwyższa Izba Kontroli skontrolowała działania Ministerstwa Spraw Wewnętrznych w zakresie przygotowania Polski do organizacji finałowego turnieju Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 zrealizowane w okresie od 1 stycznia do 21 grudnia 2011 r. W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli podpisanym w dniu 2 stycznia 2012 r. Najwyższa Izba Kontroli na podstawie art. 60 ust. 1 ustawy o NIK, przekazuje Panu Ministrowi niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie, pomimo stwierdzenia nieprawidłowości, realizację przez Ministra Spraw Wewnętrznych zadań związanych z koordynacją działań organów administracji rządowej w celu zapewnienia bezpieczeństwa Mistrzostw EURO 2012, wykonywanych w ramach Komitetu do spraw Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 oraz innych realizowanych w Ministerstwie zadań związanych z przygotowaniem Polski do organizacji EURO 2012. Formułując ocenę pozytywną uwzględniono m.in. :

1. Przygotowanie, po przeprowadzeniu konsultacji z właściwymi organami i podmiotami, projektów aktów normatywnych mających wpływ na poprawę bezpieczeństwa organizowanych imprez sportowych, w tym w szczególności projektu ustawy o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych oraz niektórych innych ustaw, a także projektów aktów wykonawczych do tej ustawy;

¹ Dz. U. z 2007 r. Nr 231, poz. 1701 ze zm.

2. Zakończenie, zgodnie z terminem zaplanowanym w 2010 r., prac modernizacyjnych związanych z przedsięwzięciem pn. Przygotowanie policyjnych obiektów dla Centrum Dowodzenia Operacją, w tym Centrum Wymiany Informacji podczas EURO 2012 (budowa nowych, rozbudowa lub adaptacja istniejących obiektów), ujętych w wykazie przedsięwzięć EURO 2012, stanowiącym załącznik do rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 29 grudnia 2009 r. w sprawie wykazu przedsięwzięć Euro 2012 (Dz. U. Nr 8, poz.52, ze zm.)
3. Przeprowadzenie pilotażowego projektu wspólnych odpraw granicznych i celnych Polski i Ukrainy poprzez zorganizowanie na czterech wybranych przejściach granicznych praktycznych ćwiczeń z zakresu kontroli granicznej i celnej w ruchu osobowym;
4. Zabezpieczenie w budżecie na 2012 r. środków na wypłatę zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego dla funkcjonariuszy Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Biura Ochrony Rządu, związanego z realizacją zwiększonego wymiaru zadań dotyczących zapewnienia bezpieczeństwa podczas EURO 2012.

Stwierdzone w toku kontroli nieprawidłowości dotyczyły:

1. Niezrealizowania do czasu zakończenia kontroli projektu Ogólnokrajowego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej;
2. Niezrealizowanie w zakładanym terminie zadania w obszarze *Gotowość* dotyczącego „Podjętych decyzji o strukturze organizacji i zakresie odpowiedzialności Krajowych i Miejskich Sztabów Bezpieczeństwa na okres trwania EURO 2012”.

Komitet do spraw Bezpieczeństwa Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej UEFA EURO 2012 (zwany dalej Komitetem) został powołany zarządzeniem nr 33 Prezesa Rady Ministrów z dnia 12 maja 2010 r. jako organ koordynujący działania organów administracji rządowej, w tym ich współdziałania z organami samorządu terytorialnego i innymi podmiotami, w celu zapewnienia bezpieczeństwa EURO 2012. Zgodnie z zarządzeniem, pracom Komitetu przewodniczy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji lub upoważniony przez niego podsekretarz stanu. W okresie objętym kontrolą przewodniczenie Komitetowi powierzono Panu Adamowi Rapackiemu, podsekretarzowi stanu w MSWiA².

W okresie od IV kwartału 2010 r. do października 2011 r. odbyło się sześć posiedzeń Komitetu . Uchwałą Nr 1 Komitet zatwierdził Zintegrowaną Koncepcję Bezpieczeństwa UEFA EURO 2012. Wynika z niej m.in., że MSWiA jest instytucją wiodącą w odniesieniu do trzech obszarów tj. *Systemu prawnego, Współpracy międzynarodowej i Gotowości*. Ponadto, za obszar *Przyjazna Granica* odpowiada Komenda Główna Straży Granicznej , za obszar *Bezpieczeństwo i porządek publiczny* Komenda Główna Policji wraz z Biurem Ochrony Rządu, a za obszar *Ratownictwo i sytuacje nadzwyczajne* Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej. W ramach obszaru *Przeciwdziałanie terroryzmowi* obok Agencji Bezpieczeństwa Wewnętrznego instytucją wiodącą jest Biuro Ochrony Rządu.

Nadzór nad realizacją programów i projektów wykonywany był za pośrednictwem Zespołu koordynacji działań służb podległych Ministrowi SWiA w związku z organizacją Mistrzostw Europy oraz Komitetu.

² Od 18 listopada 2011 r. w Ministerstwie Spraw Wewnętrznych

W ramach obszaru *System prawny* zidentyfikowano potrzeby zmian co do istniejącego stanu prawnego, przeprowadzono konsultacje, a następnie przygotowano projekty zmian odpowiednich aktów normatywnych, w tym m.in. o zmianie ustawy o bezpieczeństwie imprez masowych.³ Przygotowano również projekt rozporządzenia w sprawie wymogów jakie powinni spełniać kierownik do spraw bezpieczeństwa, służby porządkowe i służby informacyjne⁴.

W ramach obszaru *Bezpieczeństwo i porządek publiczny* m.in. zakończono prace modernizacyjne związane z przedsięwzięciem pn. „Przygotowanie Centrum Dowodzenia Operacją, w tym Centrum Wymiany Informacji” w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie wraz z przygotowaniem budynków internatowych. Obecnie trwają prace związane z wyposażeniem tych obiektów, w tym w narzędzia teleinformatyczne do prowadzenia w czasie rzeczywistym dokumentacji realizowanych działań.

W ramach pilotażowego projektu wspólnych odpraw granicznych i celnych, w obszarze *Przyjazna granica* opracowano i wdrożono dokument pod nazwą „Koncepcja Polsko – Ukraińskich praktycznych ćwiczeń z zakresu dokonywania kontroli granicznej i celnej przez służby ukraińskie i polskie w ruchu osobowym w związku z organizacją Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012”. Takie ćwiczenia odbyły się w czterech wybranych drogowych przejściach granicznych tj. Hrebenne - Rawa Ruska w terminie - 20-21.09.2011 r., Medyka – Szebinie w terminie 3-4.10.2011 r., Dorohusk - Jagodzin w terminie - 6-7.10.2011 r. oraz Korczowa- Krakowiec w terminie - 11-12.10.2011r.

W toku kontroli ustalono, że zakładane projekty dotyczące zapewnienia bezpieczeństwa EURO były lub mają być realizowane w ramach budżetów znajdujących się w gestii poszczególnych resortów i podmiotów realizujących zadania w tym zakresie. Kontrola wykazała, że w toku prac Komitetu ustalono potrzebę realizacji dodatkowych zadań, co powoduje konieczność pozyskania dodatkowych środków w wys. 36,500 tys. zł, w tym na potrzeby Policji 19.700 tys. zł (m.in. na paliwo - 7.000 tys. zł, na teleinformatykę, dzierżawę łączy i rozmowy telefoniczne – 5.000 tys. zł, na uzbrojenie - 3.000 tys. zł, na wyposażenie akademików przeznaczonych na zakwaterowanie policjantów obsługujących turniej – 2.000 tys. zł), dla Państwowej Straży Pożarnej 2.000 tys. zł - na zintegrowanie systemów łączności radiowej dla zapewnienia sprawnego współdziałania z innymi służbami i 1.000 tys. zł na realizację polityki informacyjnej w zakresie bezpieczeństwa, dla Biura Ochrony Rządu 2.100 tys. zł na zakup specjalistycznego oprogramowania wspomagającego dowodzenie oraz komunikację z innymi służbami, a także analizę ryzyka w czasie rzeczywistym, dla Ministerstwa Obrony Narodowej 4.000 tys. zł na zapewnienie gotowości wsparcia podmiotów odpowiedzialnych za zapewnienie bezpieczeństwa turnieju w postaci specjalistycznego sprzętu, dla Centralnego Zarządu Służby Więziennej 400 tys. zł – na zapewnienie całodobowej opieki medycznej w wybranych jednostkach penitencjarnych; dla Lotniczego Pogotowia Ratunkowego 300 tys. zł – na zapewnienie dodatkowych dyżurów zespołów medycznych.

³ Dz. U. z 2011 r. Nr 217, poz. 1280

⁴ Dz. u. z 2011 r. Nr 183, poz. 1087

Ponadto, w projekcie ustawy budżetowej na rok 2012, w rezerwach celowych (część 83), zapewniono ujęcie w poz. 67 kwoty 20 mln zł (wydatki bieżące) na zabezpieczenie bezpieczeństwa podczas Mistrzostw Europy w Piłce Nożnej EURO 2012 – na wypłatę zryczałtowanego ekwiwalentu pieniężnego za przedłużony czas służby funkcjonariuszy Policji, Państwowej Straży Pożarnej, Straży Granicznej i Biura Ochrony Rządu.

Kontrola wykazała, że dotychczas nie zrealizowano projektu Ogólnokrajowego Cyfrowego Systemu Łączności Radiowej, mającego zapewnić zintegrowaną łączność między służbami i podmiotami uczestniczącymi w zabezpieczeniu Turnieju Finałowego UEFA EURO 2012. Z wyjaśnień udzielonych w grudniu 2011 r. przez Przewodniczącego Komitetu Pana Adama Rapackiego wynika, że zadanie to nie zostanie zrealizowane przed EURO 2012 i będzie istniała potrzeba wprowadzenia w tym zakresie alternatywnego rozwiązania. W ocenie NIK stworzenie sprawnego systemu łączności ma kluczowe znaczenie dla zapewnienia bezpieczeństwa podczas turnieju. NIK zwraca uwagę, iż czas pozostały do rozpoczęcia mistrzostw może okazać się niewystarczający do jego wdrożenia.

Ponadto ustalono, że zadanie planowane do wykonania w Mapie drogowej Zintegrowanej Koncepcji Bezpieczeństwa w I kwartale 2011 r. w obszarze *Gotowość*, a dotyczące „Podjętych decyzji o strukturze organizacji i zakresie odpowiedzialności Krajowego i Miejskich Sztabów Bezpieczeństwa na okres trwania EURO 2012” nie zostało zrealizowane do czasu zakończenia kontroli tj. 21 grudnia 2011 r. Z wyjaśnień udzielonych w tej sprawie przez Przewodniczącego Komitetu, Podsekretarza Stanu Pana Adama Rapackiego wynika, że w toku prac Komitetu ustalono konieczność podjęcia dalszych działań i na obecnym etapie ustalanie szczegółowych kwestii dotyczących struktury i zasad odpowiedzialności w tych sztabach byłoby przedwczesne. Zdaniem NIK, brak ustalenia tych zasad, z uwagi krótki czas pozostały do rozpoczęcia Turnieju, może wpływać na zapewnienie właściwej realizacji zadań w tym zakresie i negatywnie rzutować na zabezpieczenie właściwego poziomu bezpieczeństwa EURO 2012.

Zgodnie z wnioskiem NIK sformułowanym po poprzedniej kontroli NIK w tym zakresie, w MSWiA kontynuowano działania w celu realizacji wszystkich zadań związanych z organizacją EURO 2012 i właściwego przygotowania Polski do zapewnienia bezpieczeństwa podczas trwania Mistrzostw.

Przedstawiając powyższe, Najwyższa Izba Kontroli wnosi o:

1. Podjęcie niezbędnych działań, które zapewnią skuteczną łączność radiową pomiędzy służbami i podmiotami uczestniczącymi w zabezpieczaniu EURO 2012 ;
2. Podjęcie niezwłocznych działań zapewniających realizację w obszarze *Gotowość* zadania dotyczącego podjęcia decyzji o strukturze organizacji i zakresie odpowiedzialności Krajowego i Miejskich Sztabów Bezpieczeństwa na okres trwania EURO 2012.

Najwyższa Izba Kontroli, stosownie do art. 62 ust. 1 ustawy o NIK, oczekuje przedstawienia przez Pana Ministra w terminie 14 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków, bądź o działaniach podjętych w celu ich realizacji lub o przyczynach niepodjęcia takich działań.

Zgodnie z treścią art. 61 ust. 1 i 2 ustawy o NIK, w terminie 7 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego, przysługuje Panu Ministrowi prawo zgłoszenia do Kolegium Najwyższej Izby Kontroli umotywowanych zastrzeżeń w sprawie ocen, uwag i wniosku zawartych w tym wystąpieniu.

W razie zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 62 ust. 2 ustawy o NIK, termin nadesłania informacji, o którym mowa wyżej, liczy się od dnia otrzymania uchwały Kolegium NIK.

WICEPREZES
Najwyższej Izby Kontroli

Marian Cichosz